

KISZ-isták tanácskozása

Holnap 150 fiatal küldött és meghívott tanácskozik Szegeden, a Tisza Szálló termében, hogy a szegedi járás ifjúsági mozgalmát értékelje és meghatározza az elkövetkező évek mozgalmi feladatait. A KISZ járási vezetői szorgalmasan gyűjtögették évek óta a KISZ-élet tapasztalatait járásunk mintegy 100 alapszervezetében. Holnap azzal a reménnyel ismertetik elgondolásaikat és terveiket a járási küldöttértékezleten, hogy a jelenlevő parasztfiatalok sok életűz, a valóság talajából fakadó észrevétellel, ötlettel gazdagítják a tanácskozást.

A KISZ járási küldöttértékezlete az ifjúság termelési, nevelési, művelődési-szórakozási, szervezeti problémáival foglalkozik. Mindezt azonban egységbe fűzi az a gondolat: hogyan találják meg helyüket a szocialista faluban a parasztfiatalok? A változó falu új módszereit fel kell frissíteni a klubélet, a szakköri mozgalom, a művészeti tevékenység korszerű programjával. A

nagyüzemi mezőgazdaságban a szülőktől jussolt földszeretetet szaktudással kell ötvözniök a fiataloknak. A termelési versenyek, a szocialista brigádmozgalom legyen serkentője ezeknek a törekvéseknek. A KISZ szervezeti élete nem merülhet ki politikai ismeretek nyújtásában, hanem a tudományos ismeretek és az általános műveltség megszerzésének, a művészeti mozgalomnak szórakoztató, de egyben hasznos fóruma is kell, hogy legyen.

Két és fél év eredményeit és sikertelenségeit teszi bonckés alá a KISZ járási küldöttgyűlése. A falusi ifjúság küldöttei őszinte, tárgyilagos, de ugyanakkor kritikai véleménynyilvánítással segítsék a falusi ifjúsági mozgalom értékelését és a további KISZ-feladatok meghatározását. A KISZ járási vezető szerveibe pedig a legtevékenyebb, legrátermettebb KISZ-istákat választák meg, olyanokat, akik képesek a megnövekedett feladatokat valóra váltani. B. Ö.

Garázs

A garázs köztudottan olyan helyiség, melyben gépkocsik „laknak”. A garázs megőrzi a járműveket az idő viszontagságaitól, szükséges a jó műszaki állapot biztosításához. Manapság a garázs műszaki fogalom, mint politikai. Mégis a szegedi járási tanács legutóbbi ülésén közszéppolitikai problémát fedett ez a szó. Vita bontakozott ki az ésszerű takarékoságról. Amint a tanácsstagok elmondották, gyakran kevés a pénz a még sötét utcák közvilágításának javítására, többet kellene költeni szilárd burkolatú új járdákra is. Dehát kevés a pénz... Ugyanakkor már majdnem minden faluban közpénzen épültek garázsok közszépi alkalmazottak gépkocsijai számára. Nem mintha baj lenne az, hogy a szolgálati lakáshoz garázst is építettek. A vilázóknak azonban abban feltétlenül igazuk volt: a közszépfelépítésben a jövőben az ésszerű sorrendet mindenképpen be kell tartani.

Irány: GYULA

Az Erkel Diákünnepségekre készülnek az üllésiek

A makói siker után már tudták az üllési diáklányok: irány Gyula.

Boldogok voltak, hogy a középiskolások megyei vetélkedőjén népitánc-csoportjuk tetszést aratott, így a Gyulán rendezendő Erkel Diákünnepségeken képviselik a nyáron a Szeged környéki gimnazistákat. Örülnek és drukkolnak, hiszen az üllési fiatal gimnáziumnak szereznék jó nevet azal, ha szépen, belső fűtöttséggel táncolják a Pusztafalusi leánytáncot, vagy a csengettyűs román népi táncot.

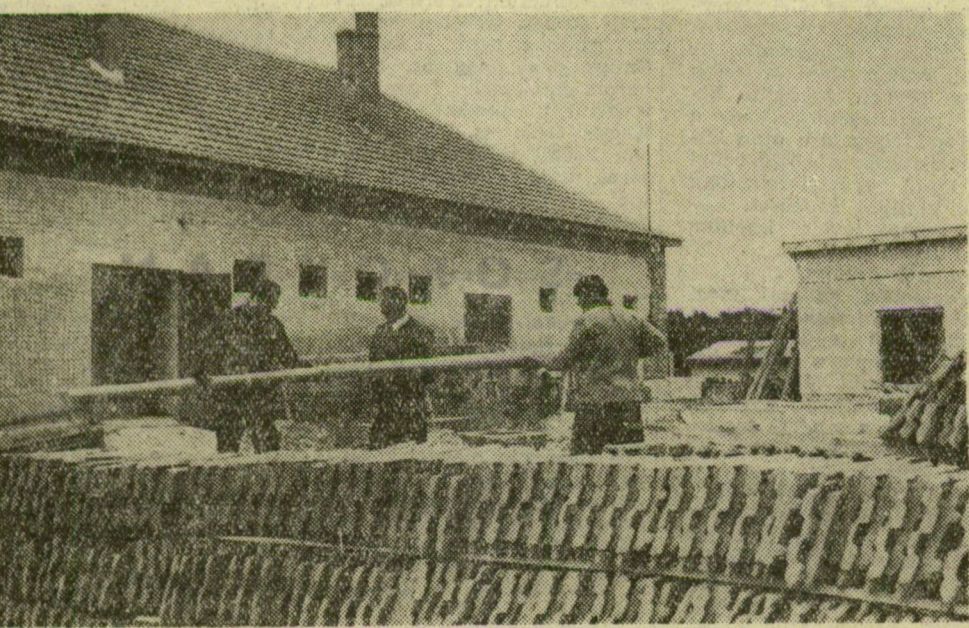
Hétről hétre gondosan, lelkesen próbál a táncsoprot. Csima Sándorné pedagógus, aki évek óta neveli, korrigálja a lányok táncos hajlamait, lelkiismeretesen készíti fel nyolctagú csoportját a gyulai bemutatóra.

Ez a megtisztelő szereplés nem véletlen; a rendszeres táncoktatás eredménye. Csima Sándorné a népi tánc rajongója, sok fáradozással toborozta és nevelte táncosait. Gondol az utánpótlásra is, sok türelemmel oktatja a 6 fiúból és 12 lányból álló úttörő-táncsoprotot. A járási úttörővetélkedőn Sapkás táncsal, illetve Gyulai karikással vettek részt. A zsűri ezüst-oklevéllel jutalmazta.

A táncszakkör munkájára a koronát, kétségtelen, a gyulai fellépés teszi fel. A kirándulás, az ismerkedés az ország különböző vidékeiről érkező diákokkal, az ünnepség élménye már önmagában is nagy elégtétel a népi táncot művelő üllési

lányok számára. Megérdemlik, hiszen *fárasztó kötelezettséget vállaltak*. Délután, mikor a gimnázium hazabocsátja diákjait, a próbateremben gyakran felcsendül a Pusztafalusi leánytánc dallama: „*Este van, este van, de nem minden lánynak...*”

Valóban, a népi hagyományoknak hódoló lányok számára nem a pihenés idejének érkezése ez, hanem fárasztó táncpróba kezdetét jelenti.

Üzletház

szerelési munkákat végzi. A közel félmillió forintba kerülő üzletházban két önálló

A földműves-szövetkezetek krónikája

Ötletes, beszédes kiállításon mutatta be a tavaszon az üllési földművesszövetkezet húszéves fejlődésének útját. Tizennégy grafikon szemléltette a közös vagyion, a taglétszám, a részjegyalomány gyarapodását, illetve a forgalom és a vele járó nyereség növekedését. Azt a hosszú utat, amíg a 480 taggal és 6700 forint közös vagyonnal alakult földművesszövetkezet 4777 főre gyarapodott, vagyona pedig 13 és fél millióra növekedett.

A kiállítás tetszést aratott. Ugyannyira, hogy a SZÖVOSZ elnökhelyettese kérte, hogy könyvalakban örökítsék meg Üllés húszéves földművesszövetkezeti mozgalmát. A nagy táblók és grafikonok fényképes dokumentumként kerültek bele az így született krónikába.

Méhek az akácosban

Az ásothalmi akácerdő illatfelhőbe borult, virágzik az akácos. A méhészek ismét kivonultak a mézgyűjtőkkel, hogy a szüretelést mielőbb megkezdhesék a méhek. Kákonyi Lajos szegedi vasutas vasárnap 30 méhcsaládot vándoroltatott a ruszai erdőbe. Két félkörben sorakoztatta fel a kaptárokat egy kis tisztás szomszédságában. Kákonyi Lajos tizenkét éve méhész, s nem a haszon miatt tart ki e foglalatosság mellett, inkább kedvtelés számára. Ilyenkor kiszakad az üzem zajából, valósággal újjászületik az erdő csendjében.

A járás akácosaiban több száz méhész vándoroltatja ki a szorgos mézgyűjtőket ezekben a napokban.

Új építőbrigádok

Újabb termelőszövetkezeti építőbrigádok számára adott működési engedélyt a szegedi járási tanács végrehajtó bizottsága. Legutóbb a *balástyai Alkotmány Termelőszövetkezetben* alakult a hat szakemberről álló építő munkacsoport. A szövetkezeti gazdák tervük szerint e brigád segítségével úgynevezett háziz kivitelezésben akarják megoldani a jövőben építési beruházásaik nagyobb részét. Ugyancsak *önálló építő munkacsoport alakult a kisteleki Új Élet Termelőszövetkezetben* is. Az építő csapatok segítenek majd a szövetkezeti gazdák családjához építkezésin is.

Vass Márton forráskúti tsz-lag új háza: minden egy tető alatt. Sokkal tágasabb az udvar, nagyobb a kert is

Sok „furcsaságot” figyelhet meg falvainkban mostanában a jövő-menő ember. Bármilyen sok pénzt fordítanak a közszépi tanácsok a főutca, a főtér és környéke fejlesztésére, mégis szinte mindenütt a falu vége a szebb. Csinosabbak, kényelmesebbek az új házak, mint a régiek, pedig az öreg házak is egyre-másra új kontöbsben díszelgnek. Magyarázat csak egy van: az új épületek — ha még oly közhelynek tűnik is — már a szocializmus szülőttei. Derűsek, kényelmesek, nincs még mindegyikben fürdőszoba, de a helyet kihagyták neki, csupán némi pénz és idő kérdése. A falusi építkezéseknél mind nagyobb szerephez jut a műanyag és a vas. Sok szövetkezeti gazda díszíti háza elejét szépen megmunkált vaskerítéssel, a tornácokat, felfárókat pedig átlátszó piros, sárga meg műanyaglemezekkel fedik.

Felbukkan egy lakótelep

Egy új közszépi lakótelep kialakításához már mostaná-

ban néhány év is elegendő. Például a forráskúti új lakótelep 27 családi háza úgy szökkenett elő a földből, hogy szinte észre sem vettük. 1964-ben jelentek meg itt az első építők, s a következő években összesen 70 új ház építésével számol itt a közszépi tanács. Ugyanakkor már újabb kisajátítást készítenek elő, mert a rendelkezésre álló telkek mindegyikének van már gazdája. Közben jelentkeznek az újabb igénylők is.

Szívesen nézegeti az ember az új, büszke tartású, sok jó ízléssel szerkesztett sátozottakat. De azért nem kell ahhoz hosszú szemlélődés, hogy az új házak körül lényeges hibákat is felfedezzünk. Például alig van új lakóépület a szegedi járás közséjeiben, mely ne viselné magán a régi, jellegzetesen tanyai építkezés jegyeit.

Drága luxus

E jegyeket nem is annyira az utcáról lehet megfigyelni, mint inkább a belső térképésben és a házakkal csaknem egy időben épített melléképületeken. Nem arról

Négy évre szóló szőlőértékesítési és felvásárlási szerződés

A maga nemében országosan is egyedülálló termelési és felvásárlási szerződést írt alá a Csongrád—Szolnokvidéki Pincegazdaság a Bács-Kiskun megyébe tartozó Balotaszállási Tsz-ek Szőlő-Gyümölcsstermesztő és Értékesítő Közös Vállalkozásával. Az új egyedi szerződés érdekessége az, hogy az eddigi országos gyakorlattal ellentétben nemcsupán egy évre szól, hanem a szerződés értelmében

egyszerre négyévi szőlőtermésüket vásárolta meg a pincegazdaság a balotaszállási tsz-eknek.

Az új mechanizmus szelle-

mében fogant felvásárlási és értékesítési szerződés mind a termelőknek, mind pedig a felvásárlóknak rendkívül előnyös. Ugyanis a balotaszállási közös gazdaságok négy év alatt a szőlőterméshozamok növelésében mintegy 900 százalékos fejlődésre számítanak. S a pincegazdaság pedig garanciát vállal arra nézve, hogy az összertermelésnek legalább a 90 százalékát minden évben átveszi és azért a lehetőség szerint a legmagasabb árat fizeti. A szerződés szerint az idén 1500, jövőre viszont 3 ezer mázsa szőlőt szállítanak Bács-Kiskunból a Pusztamérgesi pincészetbe.

1970-ben viszont már 9 ezer mázsa kiváló minőségű bort jelentő rizling szőlőt adnak a balotaszállásiak.

A szerződés egyik pontja kimondja, hogy amennyiben a pincegazdaságot nem kötik szó szerint értendő, menet közben kiadott utasítások, úgy

minden évben közös meg egyezés alapján állapítják meg az árakat.

Ez azt is jelenti többek között, hogy a pincegazdaság tulajdonképpen részt vállal a termeléssel járó kockázatból is. Történetesen ha gyenge a termés, a csökkenés arányában magasabban állapíthatják meg a felvásárlási, fajtatisztasági stb. árakat. A balotaszállási tsz-ek szívesen fogadták a Csongrád—Szolnokvidéki Pincegazdaság ajánlatát többek között azért is, mert eddig 25 kilométerre, Kiskunhalasra kellett szállítaniuk az árut, most pedig mindössze 4—5 kilométer utat kell majd megtenniök a szállító járműveknek Pusztamérgesig.

van szó, hogy az effajta speciális falusi összkomfortok ízléstelenek lennének. Inkább azt tennénk szová, hogy nagyon drágák, mert szerkesztési módjukból eredően oly sok építőanyagot használnak fel hozzájuk, hogy lényegesen kevesebből sokkal kényelmesebbet és szebbet is lehetne építtetni.

Se szeri, se száma például az olyan falusi lakóházaknak, ahol a sátozotttőhöz tanyai jellegű, istállószerű, hosszú, keskeny építmény kapcsolódik. Ezekben a toldalékpépületekben kap helyet a nyári lakókonyha, a kamra, alatta a zöldséges-, gyümölcsös-, borospince, a garázs, vagy éppen a kocsi-szín. A toldalékpépület legtöbbször csaknem akkora, mint maga a főépület. Éppen forráskúti, mórashalmi példák mutatják szemléltetően, hogy semmi szükség sincs erre az elavult, melleleg drága luxusra. A mellékelt fénykép — Vass Márton forráskúti szövetkezeti gazda háza — is szemléletesen bizonyítja ezt. Van az épületben garázs, pince és nyári lakás is. S a helyiségek sem kisebbek, mint a szomszédos lakóházakban. Csakhogy itt a kiegészítő helyiségeket a főépület alsó részében helyezték el. Megtakarították egy másik ház tetőszerkezetét, a felmenő falak és alapok anyagát. Csupán egy helyett két mennyezetet kellett építeni, s ez az alagsoros megoldás szebb is.

Tanyák faluba terelve

E gondolatokat különösen Kisteleken kellene megszívlelni, ahol az új házak rengetegében járva olyan érzésünk támad, hogy tulajdonképpen nem is új családi házak állnak itt, hanem öreg tanyákat gurítottak ide keréken. Vagy talán egyszerűbben, összeterezték volna azokat. Például az új gimnázium tőszomszédságában, a nemzetközi főútvonal mentén már-már helyrehozhatatlanul sikerült elrontani az új falurész külső arculatát.

Börcsök Józsefnek, a mórashalmi OTP-fiók vezetőjének dicséretére mondjuk, hogy Mórashalmon már nemcsak hitellel állnak az építkező családok rendelkezésére, hanem jó tanácsokkal is. Olykor nem kevés agitáció kell ahhoz, hogy rávegyék az ügyfelet: ne olyan házat építsen, mint amilyen a szomszédjáé. Kevesebb pénzzel nagyobb kényelemhez jut, felesleges másolni az elavult építkezési hagyományokat.

Talán ez a téma is megérne néhány ankétot a községekben. Kiállításokat is szervezhetnének; modelleken, makettokon mutathatnák be, tulajdonképpen milyennek képzeljük el a szocialista társadalom parasztemberének otthonát.

Csepri József